

Prof. UAM dr hab. Hanna Krauze – Sikorska

Poznań, dnia 22. 08 2022 r.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Studiów Edukacyjnych

**Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Bożeny Stemplewskiej
„Dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi.
Kontekst osobowościowy, rodzinny i edukacyjny”
napisanej pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Urszuli Szuścik**

Uwagi wstępne

Dysertacja doktorska mgr Bożeny Stemplewskiej, przygotowana pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Urszuli Szuścik, przy współudziale promotora pomocniczego prof. UŚ dr hab. Beaty Oelszlaeger – Kosturek, podejmuje ważną i bardzo aktualną, ujętą wielokontekstowo, problematykę związaną z funkcjonowaniem dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi. Warto podkreślić, że Autorka dysertacji zmierzyła się z niełatwym zadaniem, bo rozwój nauk medycznych sprawił, że zmieniła się perspektywa i teoretyczne podejście do zagadnienia istoty, etiopatogenezy, a także wpływu zaburzeń psychicznych na rozwój i funkcjonowanie człowieka, co odzwierciedlają ewoluująca terminologia i zmieniające się kierunki podziałów.

Znaczący wzrost wiedzy w tym obszarze spowodował, że wzrosło też zainteresowanie społeczne nie tylko etiologią, czy symptomami neurozaburzeń, ale także ich przebiegiem i konsekwencjami, jakie ze sobą niosą dla różnych sfer funkcjonowania jednostki. Prowadzone badania, a także doniesienia lekarzy, genetyków, psychologów, dowiodły znacznie szerszego spektrum oddziaływań zaburzeń rozwoju psychicznego na funkcjonowanie społeczne i zachowania jednostki, niż dotychczas przypuszczano.

Wzajemna zależność i przenikanie się zaburzeń rozwoju psychicznego jednostki oraz trudne do przewidzenia konsekwencje dodatkowo utrudniają ocenę, diagnozę i w efekcie kategoryzowanie tych zjawisk, co szczególnie widoczne jest w okresie dzieciństwa, bo związek ten manifestuje się w zróżnicowany sposób i dotyczy różnych aspektów życia. Znaczenie, a także siłę tego wpływu Robert Goodman i Stephen Scott (2000) oceniają poprzez analizę dobrostanu (występowanie dyskomfortu psychicznego dziecka) i występowania zakłóceń w takich obszarach aktywności jednostki, jak: funkcjonowanie w środowisku fizycznym, funkcjonowanie społeczne (życie w rodzinie, relacje intra- i interpersonalne), radzenie sobie z trudnymi emocjami, osiągnięcia edukacyjne, sposoby spędzania wolnego czasu.

Nowe, holistyczne spojrzenie na proces rozwoju i w następstwie zmiany w podejściu do zaburzeń neurorozwojowych związane z ich strukturyzowaniem, interpretowaniem i nazywaniem, widoczne są w najnowszych edycjach ICD i DSM i przejawiają się odejściem od tworzenia nowych jednostek nozologicznych w kierunku deskrypcji zespołów objawów, z uwzględnieniem stopnia ich nasilenia i konsekwencji. Podejście to warto podkreślić w kontekście analiz teoretycznych i empirycznych, podjętych przez mgr Bożenę Stemplewską w dysertacji doktorskiej, stanowi ono bowiem podstawę Jej badań. Tworząc wielowymiarowy obraz funkcjonowania dziecka z zaburzeniami neurozwojowymi, Autorka wskazuje tym samym na konieczność odrzucenia modelu medycznego (a ściślej alopacyjnego), traktującego te dzieci jak kolejne „przypadki do wyleczenia”, lub numery statystyczne chorób, na rzecz budowania przez specjalistów pracujących z nimi (lekarzy, psychologów, pedagogów, ale też nauczycieli) i ich rodzinami, strategii sprzyjających wspomaganie, wspieraniu, profilaktyce, terapii i edukacji nastawionej „na osobę”(czy, jak mawiał Carl Rogers „na klienta” [„client-centered”]), która uwzględniając ograniczenia dzieci koncentruje się przede wszystkim na ich potencjale, potrzebach, oczekiwaniach.

W tym miejscu pragnę podkreślić, że z uznaniem należy odnieść się do wyboru problematyki podjętej przez Autorkę w pracy doktorskiej, bo choć od wielu lat na gruncie pedagogiki toczą się dyskusje nad sytuacją osobowościową, rodzinną i edukacyjną dzieci z

zaburzeniami neurorozwojowymi oraz tworzeniem modeli sprzyjających inkluzji społecznej i edukacyjnej, w dalszym ciągu widoczny jest, szczególnie wśród nauczycieli – praktyków pracujących z tymi dziećmi, brak umiejętności pozwalających na konstruktywną zmianę w funkcjonowaniu dzieci z zaburzeniami, co można powiązać z brakiem efektywnej stymulacji ich aktywności osobistej i społecznej, ale też problemami związanymi z budowaniem postaw otwartych, zarówno wśród dorosłych, jak i rówieśników, stanowiących w znacznej mierze o odnajdywaniu przez dzieci z zaburzeniami swojego miejsca wśród innych.

Na uwagę w dysertacji Autorki zasługują studia przypadków dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi (uwzględniające okres średniego i późnego dzieciństwa oraz wczesną adolescencję), pozwalające spojrzeć na różne wymiary rzeczywistości, także z ich punktu widzenia (m.in. poprzez wykorzystanie przez badaczkę rysunku jako specyficznej formy komunikacji z sobą i otoczeniem). Studia te mogą stanowić impuls do tworzenia takich przestrzeni życia dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi, w których będą mogły rozwijać nie tylko kompetencje poznawcze, emocjonalne, czy społeczne, ale też doświadczać poczucia własnego sprawstwa, kompetencji, kreatywności, co z kolei będzie rzutowało na ich poczucie samooceny i własnej wartości.

Podjęte przez mgr Bożenę Stemplewską w dysertacji „Dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi. Kontekst osobowościowy, rodzinny i edukacyjny” badania empiryczne i opis ich wyników, wynikające ze strategii jakościowej, uzupełnionej badaniami ilościowymi o charakterze opisowo – eksplanacyjnym wymagały od Doktorantki podejścia interdyscyplinarnego i znacznych kompetencji badawczych.

Dysertacja doktorska jest potwierdzeniem, zarówno dobrego przygotowania teoretycznego Doktorantki, na co wskazuje m.in. dobór pozycji bibliograficznych (pozycje zwarte, artykuły, w tym publikacje anglojęzyczne), jak i jej kompetencji badawczych, związanych z przyjętą strategią.

Recenzję szczegółowo uzasadniającą wstępne spostrzeżenia przedstawię uwzględniając w niej: (1) ocenę struktury pracy; (2) opinię dotyczącą części teoretycznej, metodologicznych

założeń badań własnych Autorki i analiz wyników zaprezentowanych w dysertacji doktorskiej.

Jednocześnie (z obowiązku recenzentki) przedstawię swoje komentarze do analizowanych kwestii. Skoncentruję się na tych wątkach, na które, moim zdaniem, warto zwrócić uwagę doktorantki, bo uważam, że wyniki badań własnych Autorka powinna opublikować pod postacią monografii i/lub artykułów w czasopiśmie naukowych i metodycznych.

Ocena struktury pracy

Struktura pracy doktorskiej jest prawidłowa, przemyślana i właściwie zaplanowana. Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska pani mgr Bożeny Stemplewskiej to dzieło obszerne (440 s.), składające się z dwóch części – teoretycznej i badawczej, z których każda złożona jest z podrozdziałów odnoszących się do zagadnień szczegółowych.

Część pierwsza jest rezultatem analiz teoretycznych wybranej literatury odnoszącej się do kluczowych dla pracy zagadnień i obejmuje rozdziały od 1 do 5 (s. 22-126), w części drugiej, nazwanej przez Autorkę badawczą, przedstawiono koncepcję (s.128-147) oraz wyniki badań – studia indywidualnych przypadków (153-329), analizy skoncentrowane na aspektach podkreślających predyktory mające znaczenie dla tworzenia się obrazu Ja dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi (s.330 - 337), ich sytuacji rodzinnej (s.338-355) i edukacyjnej (356-370), uzupełnione interpretacją uzyskanych wyników (371-380) oraz wnioskami wynikającymi z badań (381-391). Całość dysertacji dopełniają wstęp (s.15-21), zakończenie (s.392), bibliografia licząca 220 pozycji, spis tabel, wykresów, rysunków i starannie przygotowany aneks, w którym zamieszczono wykorzystane przez Autorkę narzędzia.

Moja uwaga związana ze strukturą pracy doktorskiej dotyczyłaby dwóch aspektów:

- (1) szerszego, teoretycznego spojrzenia na miejsce strategii inkluzyjnej w procesie edukacji, a tym samym wyodrębnienia podrozdziału (w rozdziale 4, części teoretycznej), dotyczącego uzupełnienia teoretycznych rozważań Autorki związanych z sytuacją edukacyjną dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi o założenia edukacji

włączającej (17 maja 2022 r. Prezydent RP podpisał ustawę o zmianach w ustawie o systemie oświaty i innych niektórych ustaw. W nowych regulacjach znalazły się rozwiązania dotyczące m.in. standaryzacji zatrudniania specjalistów w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Rozwiązania w tym zakresie będą wprowadzane stopniowo od 1 września 2022 r. do 1 września 2024 r.) a tym samym koniecznych zmian, dotyczących kompetencji i strategii pracy nauczycieli;

- (2) ze względu na dużą ilość załączników warto byłoby, zgodnie z numeracją zapisaną w aneksie, umieścić je także w spisie treści.

Uwagi dotyczące części teoretycznej, metodologicznych założeń badań własnych Autorki i analiz wyników zaprezentowanych w dysertacji doktorskiej

Część teoretyczna dysertacji obejmuje rozdziały, w których Doktorantka dokonała charakterystyki kluczowych dla podjętej problematyki pojęć i kategorii.

Rozdział 1 to spojrzenie na przemiany w obszarze dotyczącym definicji i kryteriów diagnostycznych zaburzeń neurorozwojowych, ich klasyfikacji, etiologii i symptomów, a także postępowania diagnostyczno- terapeutycznego. Ze względu na taki wybór analizowanej problematyki proponowałabym Autorce modyfikację tytułu tego rozdziału z *Sytuacja zdrowotna dziecka z dysfunkcjami o charakterze neurorozwojowym* np. na *Zaburzenia neurorozwojowe. Diagnostyka, rozpoznawanie i postępowanie terapeutyczne* - moim zdaniem tak skonstruowany tytuł bardziej oddawałby intencje Autorki, związane z zawartością rozdziału. Podobna uwaga dotyczyłaby tytułu rozdziału 2 tej części dysertacji. Tu także warto, ze względu na odbiór tekstu przez przyszłego, potencjalnego czytelnika (np. monografii), by Autorka zastanowiła się nad zmianą tytułu, który aktualnie brzmi: *Psychoemocjonalny aspekt zaburzenia w odbiorze dziecka*. W rozdziale tym Doktorantka koncentruje swoją uwagę na eksplikacji pojęcia „osobowość” i rozwoju osobowości dziecka z zaburzeniem, w tym kształtowania się struktury Ja oraz związku między czynnikami wewnętrznymi, które wpływają na postępowanie dziecka, sposobami w jaki może ono reagować na otaczające środowisko i interakcjami z tym środowiskiem. Wydaje się, że warto

rozdział ten zatytułować po prostu *Wpływ zaburzeń neurorozwojowych na rozwój osobowości dziecka*.

W tej części pracy warto byłoby też dokonać syntetycznych podsumowań poszczególnych rozdziałów wskazujących na istotę własnych wyborów i przemyśleń Autorki, dotyczących choćby doboru literatury.

Mimo powyższych uwag chciałabym jednak podkreślić, że zawartość wszystkich rozdziałów, zawartych w części pierwszej pracy doktorskiej, stanowi dobry kontekst teoretyczny dla podjętych przez Autorkę badań, a sposób ujęcia treści, w oparciu o literaturę przedmiotu, świadczy o wysokich kompetencjach merytorycznych Autorki.

W części metodologicznej (rozpoczynającej część II dysertacji doktorskiej) Autorka pracy, charakteryzując założenia badań własnych, wskazała m.in. na trzy podstawowe dla badań cele poznawcze, które zostały uściślonne przez cele szczegółowe oraz wynikające z nich problemy. Niektóre z celów oraz pytań badawczych wymagałyby, moim zdaniem, namysłu Doktorantki nad ich konstrukcją językową - np. cel **1** *Poznanie sytuacji osobowościowej dziecka z dysfunkcjami neurorozwojowymi*, [doktorantka uściśliła go wskazując na *Poznanie postrzegania siebie przez dziecko z dysfunkcjami neurorozwojowymi* oraz *Poznanie postrzegania przez dziecko z dysfunkcjami neurorozwojowymi swojego funkcjonowania w środowisku (rodzinnym, rówieśniczym)*], proponowałabym nazwać: *Poznanie wybranych determinant (lub czynników) mających znaczenie dla kształtowania się struktury osobowości dziecka z zaburzeniami neurorozwojowymi*. Lepiej też, by cel **2.2. Określenie jakości życia rodziny z dzieckiem z dysfunkcjami neurorozwojowymi** zapisać jako: *Zbadanie jakości życia.....* (s.130).

Uznając prawo pani mgr Bożeny Stemplewskiej do autonomii w tworzeniu struktury rozdziału prezentującego metodologiczne założenia badań własnych, zaproponowałabym jednoznaczne wskazanie na przyjęte kategorie pojęciowe takie jak np. postawy wychowawcze rodziców, jakość życia rodzinnego¹, czy strategie postępowania nauczycieli.

---

¹ Pomimo trwającego od lat osiemdziesiątych XX w. wzrastającego zainteresowania koncepcją jakości życia wciąż brakuje definicji, która mogłoby być „bez zastrzeżeń” przyjmowana niezależnie od zróżnicowań

Wybrane kategorie pojawiają się, co prawda, w opisie narzędzi, np. kwestionariuszu ankiety dla rodziców, jednak są one dość ogólne np. w kontekście jakości życia - codzienna atmosfera, poczucie akceptacji. Uważam, że szczegółowe zdefiniowanie przyjętych kategorii ułatwiłoby czytelnikowi „czytanie” analiz ilościowych i osobistą refleksję nad nimi, a samej Autorce bardziej pogłębione odniesienie się do ilościowych wyników badań własnych.

Odnosząc się do założeń metodologicznych badań przeprowadzonych przez Doktorantkę chciałabym podkreślić wykorzystanie w postępowaniu badawczym dobrze dobranych, uzupełniających się, narzędzi badawczych, pozwalających na wielowymiarowe analizy jakościowe, znajdujące odzwierciedlenie w studiach przypadków (techniki projekcyjne - analiza wytworów plastycznych dzieci, kwestionariusz obserwacji zachowań dziecka, wywiad - rozmowa z dzieckiem, wywiad - rozmowa z rodzicem) oraz uzupełniające je analizy ilościowe zebranego materiału związane z kwestionariuszami (zmodyfikowany na potrzeby badań *Kwestionariusz badania postaw rodzicielskich* M. Ziemskiej, autorski *Kwestionariusz badania jakości życia rodzinnego*, kwestionariusz ankiety dla pedagogów dotyczący ich osobistych deklaracji związanych z postrzeganiem dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi).

Chciałabym w tym miejscu podzielić się z Autorką dysertacji refleksją metodologiczną dotyczącą stosowania wywiadu i rozmowy, bo potrzebna jest pewna jednoznaczność w używaniu tych terminów. Słusznie Autorka wprowadziła myślnik między terminami rozmowa – wywiad z dzieckiem, niepotrzebnie pisze jednak (...) *Wywiad z dzieckiem, (...), przeprowadzono w formie rozmowy dotyczącej wykonywanych rysunków (...)* [s.135 dysertacji], bo jak rozumiem wykorzystwała i wywiad i rozmowę z dzieckiem, zgodnie z nieustannie aktualną propozycją Stanisława Gerstmana wskazującego, że *Metody rozmowy i wywiadu ściśle uzupełniają się i w miarę możliwości stosuje się je łącznie w każdym indywidualnym przypadku. Metoda rozmowy umożliwia poznanie charakteru odbicia się w*

---

interdyscyplinarnych. Istnieje więc wiele „jakości życia”, które są odmiennie interpretowane przez psychologów, socjologów, pedagogów oraz reprezentantów nauk medycznych (zob. np. J. Trzebiatowski, *Hygeia Public Health* 2011, 46(1): 25-31)

świadomości badanego otoczenia, sposobu jego oddziaływania i własnych reakcji dziecka na zewnętrzne warunki. Wywiad zaś pozwala zrekonstruować przebieg rozwoju psychiki badanego w związku ze zmianami zachodzącym w strukturze środowiska oraz umożliwia rekonstrukcję obrazu środowiska i bodźców oddziałujących na dziecko (Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio F, Nauki Filozoficzne i Humanistyczne 1954/ 8, 197-323)

W badaniach Autorki wykorzystanie rozmowy i wywiadu z dzieckiem (zał., s. 424-427), a także wskaźniki do analizy afektywnej i strukturalnej wykonanych wytworów oraz obserwacja zachowań dzieci w procesie tworzenia (zał., s. 419-421), stanowiły jeden z podstawowych elementów budowania dialogu z dziećmi z zaburzeniami neurorozwojowymi.

Uzupełnieniem badań jakościowych były badania ilościowe. Wykorzystane w nich kwestionariusze ankiet, skierowane do rodziców oraz pedagogów (nauczycieli, terapeutów) ograniczają się, co prawda, do problemów związanych z funkcjonowaniem wybranej grupy osób z zaburzeniami neurorozwojowymi, dotyczą bowiem dzieci z syndromem nadpobudliwości psychoruchowej, pozwalają jednak ocenić czytelnikowi znajomość problemów dzieci z tym zaburzeniem, co nie dając oczywiście żadnych podstaw do uogólniania poziomu wiedzy i sposobów działań na inne grupy osób z zaburzeniami, tworzy jednak pewien obraz społecznego postrzegania tych dzieci i budowania systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ten rodzaj badań uzupełniający pracę doktorską mgr Stemplewskiej wydaje się istotny nie tylko z punktu widzenia już istniejących rozporządzeń dotyczących pomocy dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi [rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591), z późn. zmianami], ale także założeń *Edukacji dla wszystkich*.

Założenia zawarte w części metodologicznej znalazły odzwierciedlenie w analizach wyników badań jakościowych i ilościowych, pozwalając Autorce (w kontekście jakościowej strategii badawczej) wykazać się, godną pochwały, wrażliwością na wielowymiarowość podjętej problematyki. Owa wielowymiarowość znalazła wyraz w holistycznym spojrzeniu na wyzwania stojące przed dziećmi z zaburzeniami

neurorozwojowymi, ich opiekunami i pedagogami, ale przede wszystkim w uwzględnieniu indywidualno – osobowego wymiaru, dzięki czemu rysunki dzieci stały się nie tylko cennym narzędziem diagnostycznym, ale także, dla samych uczestników badania, terapeutycznym.

Takie podejście pozwoliło Autorce dysertacji spojrzeć na problem w kontekście modelu, który można określić mianem emocjonalizmu (Gubrium, Holstein, 1997). Umożliwiło to (choć częściowo) analizę określonych sytuacji z perspektywy Aktora, co w recenzowanej pracy uważam za wielką zaletę. Decyzja Autorki związana z wyborem tego typu badań, znajdujących swoje odzwierciedlenie w studiach przypadków oraz stanowiących ich spójną część rysunkach dzieci, nie postawiła jej przed wyborem między słowami i liczbami, musiała ona raczej dokonać wyboru między danymi zróżnicowanymi pod względem dokładności. Jej decyzja, jaki poziom dokładności był właściwy dla jakiegoś stwierdzenia zależała od natury tego, co Autorka opisywała oraz dostępnych zasobów – z tego zadania wywiązała się bardzo dobrze wskazując m.in. na wagę potencjału komunikacji wizualnej i werbalnej dziecka.

Odwołując się do celów badań oraz ujętych przez Autorkę problemów chciałabym podkreślić, że badania, w których Autorka wykorzystwała analizy jakościowe i ilościowe są wnikliwe i konkretne, co znalazło zresztą odzwierciedlenie we wnioskach z badań wskazujących przede wszystkim na fakt, że indywidualizacja nie jest zaprzeczeniem socjalizacji, a raczej procesem, który do niej prowadzi, co w kontekście wspierania dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi wydaje się przesłaniem niezmiernie istotnym.

Wniosek końcowy:

Przedstawione przeze mnie w recenzji uwagi w żadnej mierze nie podważają znaczenia i rangi badań podjętych przez Doktorantkę. Badania prowadzone w strategii jakościowej oraz ilościowej, opisowo-eksplanacyjnej, uwzględniające dużą ilość narzędzi badawczych są zawsze bardzo trudnym wyzwaniem dla młodego badacza. Spostrzeżenia zawarte w recenzji traktuję więc jak polemikę, której celem jest zachęcenie Doktorantki do krytycznych przemyśleń i dyskusji.

Analiza trudności i wyzwań, których doświadczają dzieci z wybranymi zaburzeniami neurorozwojowymi, ale też wskazanie na ich potencjał (nie zawsze dostrzegany przez dorosłych), pozwala mieć nadzieję, że bliska stanie się wszystkim, tworzącym system pomocy dla dzieci z zaburzeniami, filozofia traktująca dziecko w pełni podmiotowo. Tylko bowiem spojrzenie na dziecko z zaburzeniem neurorozwojowym jako Osobę, różniącą się od innych nie stanem psychospołecznego funkcjonowania, ale kogoś kto ma swoje mocne i słabe strony, własną historię życia, rozwija się w określonym indywidualnym rytmie i tempie pozwoli mu, w miarę możliwości, radzić sobie z ograniczeniami, budować zaufanie do siebie i innych ludzi, lubić i umieć się uczyć, tworzyć dobre związki interpersonalne, podążać drogą do samodzielności.

W tym miejscu pragnę podkreślić, że Doktorantka wpisała się swoją pracą w obszar poszukiwań teoretycznych i empirycznych oraz rozwiązań praktycznych ważnych dla pedagogiki, psychologii i zróżnicowanych działań terapeutycznych, szczególnie w kontekście diagnozy oraz systemowego wspomaganie i wspierania dzieci za specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Autorka wykazała się dobrą znajomością interdyscyplinarnej literatury przedmiotu, umiejętnością w organizowaniu i prowadzeniu badań jakościowych (postrzegam je jako podstawowe dla dysertacji) i ilościowych oraz wnikliwością w analizach, które można potraktować jako istotne zarówno dla teorii, jak i praktyki pedagogicznej, pozwalają bowiem dostrzec czytelnikowi indywidualny wymiar doświadczenia oraz szczególne znaczenie, jakie przyjmuje ono w budowaniu kompetencji dziecka i to zarówno w sferze instrumentalnej, jak i kierunkowej osobowości.

W moim przekonaniu przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska mgr Bożeny Stemplewskiej odpowiada, zgodnie z warunkami określonymi przez Ustawę z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz.595, z późn. zm.; Dz. U. z 2017r. poz.1789), w zw. z art.179 ust.2i3 Ustawy

z dnia 3.07.2018r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie Wyższym i nauce(DZ.U. z 2018 poz.1669), wymaganiom stawianym dysertacjom doktorskim.

Z pełnym przekonaniem stawiam zatem wniosek o dopuszczenie doktorantki, mgr Bożeny Stemplewskiej, do dalszych etapów postępowania w przewodzie doktorskim.

Poznań, dnia 22. 08. 2022 r.

Prof. UAM dr hab. Hanna Krauze - Sikorska

Hanna Krauze - Sikorska